

- ۱ سبب رفتاری افرادی که از نظر دین مورد تأیید نیستند را بنویسید.
- ۲ سبب رفتاری افرادی که به داندیشی درازندیش مقید هستند را بنویسید.
- ۳ در طول تاریخ افراد از نظر مصروفیت دینی به چند گروه تقسیم می‌شوند؟ توضیح دهید.
- ۴ چرا خداوند همگان را آفریده است؟
- ۵ چرا صورت نیازی به آفرینش نغمت‌ها نبود؟
- ۶ قد آن کس در توبینج کسانی که خود را به دلیل از نغمت محروم می‌کنند چه می‌گوید؟
- ۷ چند مورد از رفتارهای اسراف دینی را بنویسید.

۳] ۱) در طول تاریخ، کسانی بوده‌اند که کمال و ارزش خود را در بی‌توجهی به دنیا و استفاده نکردن از امکانات دانسته‌اند و گمان می‌کردند خداوند نیز از کار آنها راضی است. آنان بر این تصور بودند افرادی که برای زندگی بهتر و استفاده از امکانات خدادادی تلاش می‌کنند، افرادی دنیا طلب و گمراه‌اند. ۱

۲) در برابر این گروه، عده دیگری هستند که وقتی از راه حلال مالی را به دست می‌آورند، حق خود می‌دانند هر اندازه و هر طور که دلشان خواست از اموالشان استفاده کنند؛ آنان از کار خود این‌گونه دفاع می‌کنند که «پول برای خرج کردن است» و «خدا آفریده است که استفاده کنیم» و «دارندگی و پرازندگی». ۲] ۳

به نظر شما دیدگاه کدام گروه صحیح است؟ آیا راه دیگری به غیر از

دو راه فوق وجود دارد؟

راه کدام است؟

۴) خداوند مهربان ما را آفریده است تا با زندگی در دنیا و انجام کارهای نیک، به سعادت و خوشبختی برسیم. اگر رسیدن به رستگاری دنیا و آخرت بدون استفاده از نعمت‌های الهی امکان‌پذیر بود، پس نیازی هم به آفرینش آنها نبود. از این رو قرآن کریم با توبیخ کسانی که بی‌دلیل خود را از نعمت‌های الهی محروم کرده‌اند، می‌فرماید:

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ

الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ

وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ

بگو: چه کسی زینت‌های الهی را

که برای بندگان خود آفریده،

و روزی‌های پاکیزه را حرام کرده است؟

به این ترتیب، روشن می‌شود دیدگاه گروه نخست، مورد تأیید دین الهی نیست.

آیه زیر را تلاوت کنید و در معنای آن بیندیشید:

وَكُلُوا وَاشْرَبُوا

بخورید و بیاشامید،

وَلَا تُسْرِفُوا

ولی اسراف نکنید،

إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

زیرا خداوند اسراف کنندگان را دوست ندارد.

حال به نظر شما با توجه به این آیه، دیدگاه و رفتار گروه دوم تا چه حد مورد تأیید خداوند است؟

اسراف

۷) کسی که: جواب سؤال ۱ خود را امتحان کن

- لامپ اتاق را روشن رها می‌کند و از اتاق خارج می‌شود؛

- بیش از نیاز بدنش غذا می‌خورد؛

- وسایل قابل استفاده خانه را به بهانه اینکه دیگر کهنه شده‌اند دور می‌ریزد؛

- با لوازم التحریر ساده می‌تواند نیازهای نوشتاری‌اش را برطرف کند، ولی از لوازم گران‌قیمت

استفاده می‌کند؛

۷
 - برای چشم و هم چشمی با دیگران وسایلی را می خرد که واقعاً نیازی به آنها ندارد.
 همه این افراد گرفتار اسراف هستند. اسراف به معنای زیاده روی در مصرف است که از گناهان
 بزرگ است و عذاب الهی را در پی دارد) ۸- اسراف به چه معناست ؟
 ۹- مصرف کسری یعنی چه ؟

فعالیت کلاسی

در هریک از موارد زیر رفتارهای صحیح و غیر صحیح را بیان کنید.

رفتارهای اسراف آمیز	رفتارهای صحیح	
۱- ۲- با اینکه خودروی سالم و مناسبی در اختیار دارند، خودروی گرانقیمتی را برای جشن کرایه می کنند. ۳-	۱- خانه مناسبی در فامیل وجود دارد، مراسم در آنجا برگزار می شود. ۲- ۳-	برگزاری جشن ازدواج
۱- ۲- لوازم التحریر سال گذشته را با وجود قابل استفاده بودن دور می ریزند. ۳-	۱- ۲- ۳- کیف مدرسه سال گذشته سالم و قابل استفاده است امسال کیف جدید نمی خرند.	خرید کیف و لوازم التحریر و وسایل مدرسه
۱- ۲- فقط به دنبال خرید وسیله ای هستند که در خانه بستگان دیده اند. ۳-	۱- بیش از حد نیاز وسیله ای نمی خرند. ۲- ۳-	خرید وسایل منزل

۱۲ - چه است که دارد شد ۲ برابر نیاز خود مواد خوراکی بخریم؟

۱۳ - چگونه توانایی خرید مردم کاهش میابد؟

مصرف گرای خرید بیش از نیاز درست نیست؟

۹ یکی از نمونه های اسراف، مصرف گرایی است. مصرف گرایی یعنی میل دائمی به خرید بیشتر و بیشتر کالاها و اجناس. شاید شما هم با افرادی برخورد کرده باشید که وقتی از آنها می پرسیم «چرا این کالا را خریده اید؟» در جواب چنین پاسخ هایی را می دهند:

۱۰ - چون حراج کرده بودند و ارزان بود خریدم، هر چند لازم نداشتم!

- اینها الآن «مد» شده است!

- دوستان گفتند خیلی به من می آید!

- می گویند چند وقت دیگر گران می شود.

۱۱ - پاسخ های مصرف گرایی این چیزها را

- اگر مقداری هم اضافه در خانه داشته باشیم به جایی بر نمی خورد! نشان می دهد؟

- همه فامیل یکی از اینها خریده اند! و... ۱۰

این گونه پاسخ ها نشان می دهد که خریدار در هنگام خرید، واقعاً به آن کالا نیازی نداشته و تحت تأثیر دیگران تصمیم به خرید آن گرفته است ۱۱

حالا واقعاً چه اشکالی دارد چیزی را بیش از نیازمان خریداری کنیم؟

۱۲ (اگر خانواده ای دو برابر مقدار همیشگی مواد خوراکی خرید کند، یا باید تمام آن را تا خراب نشده مصرف کند - که نتیجه اش پر خوری، افزایش وزن و بیماری های مختلف است - یا اینکه مقدار اضافی را دور بریزد که این هم اسراف و هدر دادن نعمت های الهی است و فقر و محرومیت را به دنبال دارد) ۱۲

۱۳ (از نظر اجتماعی نیز خرید بیش از نیاز کالا، موجب کمیاب شدن آن می شود. کمیاب شدن کالا، قیمت آن را افزایش می دهد. به این ترتیب بارش مصرف گرایی، کالاها هر روز گران تر می شود و توانایی خرید مردم کاهش می یابد.) ۱۳

علاوه بر این، مصرف گرایی موجب وابستگی به کشورهای بیگانه نیز می شود؛ چرا که چاره ای جز

واردات دائمی کالاها از کشورهای دیگر باقی نخواهد ماند و اگر ملتی به دیگران وابسته شود چاره ای

جز پذیرش خواسته های آنها نخواهد داشت. ۱۴ - چرا مصرف گرایی موجب وابستگی به بیگانه ها می شود؟

اس ۳ خ

۱۵ راه درمان مصرف گرایی

با توجه به نتایج ناپسند مصرف زدگی و اسراف، عاقلانه ترین راه این است که:

۱۴ (۱- در انتخاب اجناس به تجربه خود و اطرافیان بیشتر از آگهی های تبلیغاتی اعتماد داشته باشیم.

۲- به شایعاتی که درباره گران شدن یک کالا در آینده می شنویم توجه نکنیم.

۱۵ - مصرف گرایی را نبویید.

۱۶ - حذر! راه برای درمان مصرف گرایی را نبویید.

۱۲ - چه اشکالی دارد شد ۲ برابر نیاز خود مواد خوراکی بخریم؟

۱۳ - چگونه توان این خرید مردم کاهش میابد؟ / چرا از نظر اجتماعی

۹ (یکی از نمونه های اسراف، مصرف گرایی است. مصرف گرایی یعنی میل دائمی به خرید بیشتر و بیشتر کالاها و اجناس) شاید شما هم با افرادی برخورد کرده باشید که وقتی از آنها می پرسیم «چرا این کالا را خریده اید؟» در جواب چنین پاسخ هایی را می دهند:

۱۰ - چون حراج کرده بودند و ارزان بود خریدم، هر چند لازم نداشتم!

- اینها الآن «مُد» شده است!

۱۵ - دلائل افراد مصرف گرایی برای خود چیست؟

- دوستان گفتند خیلی به من می آید!

- می گویند چند وقت دیگر گران می شود.

۱۱ - پاسخ های مصرف گرایی این چه چیزی را

- اگر مقداری هم اضافه در خانه داشته باشیم به جایی بر نمی خورد! / نشان هر چه

- همه فامیل یکی از اینها خریده اند! و... ۱۰

این گونه پاسخ ها نشان می دهد که خریدار در هنگام خرید، واقعاً به آن کالا نیازی نداشته و تحت تأثیر دیگران تصمیم به خرید آن گرفته است) ۱۱

حالا واقعاً چه اشکالی دارد چیزی را بیش از نیازمان خریداری کنیم؟

۱۲ (اگر خانواده ای دو برابر مقدار همیشگی مواد خوراکی خرید کند، یا باید تمام آن را تا خراب نشده مصرف کند - که نتیجه اش پر خوری، افزایش وزن و بیماری های مختلف است - یا اینکه مقدار اضافی را دور بریزد که این هم اسراف و هدر دادن نعمت های الهی است و فقر و محرومیت را به دنبال دارد) ۱۲

۱۳ (از نظر اجتماعی نیز خرید بیش از نیاز کالا، موجب کمیاب شدن آن می شود. کمیاب شدن کالا، قیمت آن را افزایش می دهد. به این ترتیب بار شد مصرف گرایی، کالاها هر روز گران تر می شود و توانایی خرید مردم کاهش می یابد) ۱۳

علاوه بر این، مصرف گرایی موجب وابستگی به کشورهای بیگانه نیز می شود؛ چرا که چاره ای جز واردات دائمی کالاها از کشورهای دیگر باقی نخواهد ماند و اگر ملتی به دیگران وابسته شود چاره ای جز پذیرش خواسته های آنها نخواهد داشت) ۱۴

۱۴ - چرا مصرف گرایی موجب وابستگی به بیگانه ها می شود؟

اس ۳ خ

راه درمان مصرف گرایی

با توجه به نتایج ناپسند مصرف زدگی و اسراف، عاقلانه ترین راه این است که:

۱ - در انتخاب اجناس به تجربه خود و اطرافیان بیشتر از آگهی های تبلیغاتی اعتماد داشته باشیم.

۲ - به شایعاتی که درباره گران شدن یک کالا در آینده می شنویم توجه نکنیم.

۱۵ - مضرت حیدر این نه بر دست مصرف گرایی را ببینید؟

۱۶ - حیدر راه برای درمان مصرف گرایی را ببینید؟

۱۷- چرا نباید زندگی خود را بر اساس مُدها بنا نکنیم؟

۳- بدانیم که خرید اجناس گران قیمت هرگز بر ارزش و شخصیت انسان نمی افزاید.

۴- توجه داشته باشیم «مُد» هایی که با زرق و برق فراوان خودشان را به جامعه تحمیل می کنند، خیلی زود از بین می روند و جایشان را به مُدهای دیگر می دهند. پس زندگی خود را بر اساس این الگوهای متزلزل بنا نکنیم. (۱۹/۱۷)

۲۰- تبلیغات روانی شرکت های مد سازی چیست؟

چیزی در شوق؟

۲۱- اصلی ترین شگرد شرکت های مد سازی چیست؟

فعالیت کالایی

شما نیز با کمک هم گروهی های خود، برخی از راهکارهای

مقابله با مصرف گرایی را بیان کنید.

۱۹- شگرد شرکت های بزرگ برای بسط دادن فروش خود را

مُد گرایی

۱۹) شرکت های بزرگ، برای اینکه هر روز فروش خود را بیشتر و بیشتر کنند، با استفاده از انواع تبلیغات روانی^{۱۹} چنین وانمود می کنند که کالای آنها ویژه است و اگر شما آن را نداشته باشید از جامعه عقب مانده اید! این تبلیغات سبب می شود بسیاری احساس کنند واقعاً در زندگی خود آن کالا را کم دارند و چاره ای جز خرید آن نیست. اما هنوز مدت زیادی از خرید نگذشته است که کالای دیگری جای آن را می گیرد و تبلیغات بر خرید کالای جدید متمرکز می شود. به این ترتیب، مردم در رقابتی که هیچ گاه پایان نمی پذیرد باید به دنبال کالای جدید و جدیدتر باشند و حتی برای تهیه پول آن، به دنبال قرض و وام می روند. (۲۰- ۲۲- مُدها چیستند؟)

۲۲) ۲۱) اصلی ترین شگرد این شرکت های بزرگ برای جذب مخاطبان، مُد سازی است. (مُد ها الگوهای هستند که با روش های گوناگون مردم را متقاعد می کنند تا مانند آنها رفتار کنند) (۲۲)

۲۳) مُد سازها معمولاً این الگوها را از میان ورزشکاران، هنرپیشگان و شخصیت های مشهور انتخاب می کنند و از آنان می خواهند تبلیغ کننده کالای آنها شوند. آنان به مردم چنین القا می کنند که اگر شما هم می خواهید مانند این افراد مورد توجه دیگران باشید، باید از کالایی که آنها تبلیغ می کنند، استفاده کنید (۲۳) نکته مهم این است که (نوجوانان و جوانان به دلیل تنوع طلبی و نوگرایی - که از ویژگی های دوران سنی آنهاست - در مواجهه با مُدها تأثیر پذیری بیشتری نسبت به سایر اقشار جامعه از خود نشان می دهند) (۲۴- ۲۳- روش مُد سازها را معرفی کنید؟)

۱۸) ۱. نابالوهای بزرگ تبلیغاتی که در خیابان ها، بزرگراه ها و جاده های بیرون از شهر نصب شده اند، آگهی های متعدد روزنامه ای، پیام های پُر شمار تلویزیونی و حتی پیامک های تبلیغاتی که به تلفن های همراه ارسال می شود به راحتی این فضا را ایجاد می کنند.

۱۸

۱۸- انواع تبلیغات روانی شرکت های مد سازی چیست؟

۲۴- چه قسمتی از جامعه تأثیر بیشتری نسبت به بقیه از مُد دارد؟

۲۵ - مدگرایی چه آسیب‌هایی را به جامعه وارد می‌کند؟

۲۵) مدگرایی علاوه بر آسیب‌های اقتصادی که بر جامعه وارد می‌کند، پایه‌های فرهنگی جامعه را نیز سست می‌کند. چرا که این الگوها در تعارض کامل با فرهنگ و تمدن کشورهای اسلامی قرار دارند و روشی که برای زندگی معرفی می‌کنند، برخلاف توصیه‌های ادیان الهی است.

۲۶) تقلید از این الگوهای وارداتی که به فرهنگ‌های بیگانه تعلق دارند، رفته رفته سلیقه و طرز فکر انسان مسلمان را تغییر می‌دهد و او را به دنباله‌روی کورکورانه از فرهنگ بیگانه سوق می‌دهد. این از خود بیگانگی را می‌توان در پوشش و نوع زندگی برخی افراد در جامعه خودمان نیز مشاهده کرد؛ افرادی که نمی‌دانند نوشته‌ای که روی پیراهن آنها نقش بسته چه معنایی دارد یا از پیام نوع آرایشی که به آن علاقه‌مندند هیچ اطلاعی ندارند و تنها به این دلیل که «مد است» آن را انتخاب کرده‌اند. ۲۶)

۲۶ - چرا مدگرایی با ارزش‌های فرهنگی جامعه را سست می‌کند؟

فعالیت کلاسی

به کمک هم گروهی‌های خود نمونه‌هایی از تقلیدهای ناآگاهانه از مدهای بیگانه را که در جامعه امروز ما رواج دارد بیان کنید. به نظر شما این گونه تقلیدها چه تأثیری بر روی شخصیت و رفتار فرد می‌گذارد؟

۲۷ - نتیجه‌ی تقلید از الگوهای وارداتی به فرهنگ بطنه‌خواران

خودت را امتحان کن! دارد را بنویس؟

- ۱- پنج نمونه از رفتارهای اسراف‌آمیز را که در جامعه رواج بیشتری دارد بنویسید.
- ۲- مصرف‌گرایی چه زیان‌های فردی و اجتماعی به دنبال دارد؟
- ۳- توضیح دهید اسراف و مصرف‌زدگی چگونه یک جامعه را به وابستگی می‌کشاند.
- ۴- روش صحیح مصرف از نظر اسلام چیست؟

پیشنهاد

داستان یا خاطره‌ای را از روش زندگی شخصیت‌های بزرگ دینی در پرهیز از اسراف بنویسید و برای

دوستانتان در کلاس بخوانید.